

ԲՈՎԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

(Փորձարարական և տեսական հոդվածներ)

Դյուկովա Կ.Գ. Citrobacter freundii բակտերիաների թիրոզին ֆենոլ լիազի կենսասինթեզի օպտիմալ պայմանների մշակումը, անջատումը և մաքրումը 6

Անադզադեհ Ա., Գրիգորյան Կ. Իրանի Բալիքի գետի միջավայրի աղտոտվածությունը և ֆիզիկաքիմիական պարամետրերը..... 14

Աբովյան Ա.Յու. Հոտավետ, թունավոր նյութերի առաջացումը մսի փչացման նախնական փուլում 20

Մացակյան Վ.Գ. ՀՀ Լոռու մարզի Գուգարքի տարածաշրջանի անտառի վերին զոտու հիմնական համակեցությունները և դրանց փոխհարաբերությունը..... 24

Առաքելյան Ա., Հակոբյան Ս., Ժամհարյան Լ., Համբարձումյան Մ. Առաքելովա Է., Հովսեփյան Տ., Գրիգորյան Գ., Մորզան Փ.Բ., Բոյաջյան Ա. Կոմայլեմենտի H գործոնի Y402H ֆունկցիոնալ պոլիմորֆիզմը իշեմիկ կաթվածով հիվանդների մոտ..... 34

Դավլաբյան Մ.Ռ., Ղուկասյան Է.Խ., Հակոբյան Ս.Հ., Բարսեղյան Ն.Է. Հրազդան գետի ջրի որակի գնահատումը կենսաբացահայտման տարբեր մեթոդներով..... 40

Խաչատրյան Տ.Ս., Կարապետյան Ի.Ռ., Թոփուզյան Վ.Օ., Կիպրիյան Տ.Կ., Հարությունյան Է.Յու., Յոդմեթիլատ 2-(դիմետիլամին) եթիլ N(պ-մեթոքսի-բենզոիլ)-DL-ֆենիլլալանինի ամիդի ազդեցության ուսումնասիրումը ողնուղեղի առանձին շարժանեյրոնների արտաբջջային ֆոնային էլեկտրական ակտիվության վրա նրա ձախակողմյան լատերալ հեմիսեկցիայի ժամանակ..... 46

Գյուլխանդանյան Ա.Գ., Գյուլխանդանյան Լ.Ժ., Ղազարյան Ռ.Կ., Գյուլխանդանյան Գ.Վ., Կատիրոսյան պորֆիրինների կապման ուսումնասիրությունը ցուլի շիճուկային ալբումինի հետ ֆլուորեսցենտային սպեկտրոսկոպիայի մեթոդով..... 52

Եսայան Ա.Հ., Հովհաննիսյան Ն.Ա. Triticum boeoticum և *Triticum urartu* պոպուլյացիաների գենետիկական բազմազանության գնահատումը RAPD մարկերների կիրառմամբ..... 57

Մարգարյան Ա.Մ., Մովսեսյան Հ.Ս., Մեսրոպյան Ա.Ռ., Bacillus Thuringiensis տեսակի միջատասպանների պահպանելիությունը անտառային կենսացենոզներում ցողումից հետո..... 63

Քարիմզադե Խ., Գարրիելյան Բ., Ֆազլի Խ. Կասպից ծովի հարավային շրջանների (Մազանդարանի շրջան) անչուսային կիկլայի (*Clupeonella engrauliformis*) կենսաբանական ցուցանիշների և պոպուլյացիոն փոփոխությունների հետազոտում..... 67

Հակոբյան Ս.Հ., Ղուկասյան Է.Խ., Սահակյան Դ.Լ., Դավլաբյան Մ.Ռ., Հարապետյան Ա.Հ., Հայաստանի սահմանամերձ Դեբեդ գետի ջրակենսաբանական առանձնահատկությունների հետազոտում..... 75

Հովհաննիսյան Ռ.Հ., Իվանյան Մ.Ս., Դավթյան Ա.Ա., Լ.Ռ., Համբարյան Լ.Ռ.; Մկրտչյան Ժ.Հ., Հովսեփյան Ա.Ա., Մամյան Ա.Ս. Սօանա լճի նրա ջրահավաք ավազանի հիդրոէկոլոգիական ուսումնասիրություններ (2009թ.)..... 81

Դավթյան Մ.Ա., Նավասարդյան Լ.Հ., Մարտիկյան Ս.Վ., Նավասարդյան Ա.Լ. Տարբեր օրգանիզմների ԴՆԹ-ի համեմատական ուսումնասիրումը ֆլյուորոսցենտային անալիզի եղանակով..... 86

Վարդանյան Ն.Ս., Մարկոսյան Լ.Ս., Վարդանյան Ա.Կ. Ցինկի խտանյութից պղնձի, ցինկի և այլ արժեքավոր մետաղների ընտրողական կորզումը քեմոլիթոտրոֆ բակտերիաների համակեցության միջոցով..... 90

Սեմերջյան Զ.Բ., Զարարյան Հ.Ս., Ռամազյան Ն.Վ., Ավագյան Հ.Ռ. Երկպարույր Ռնթ-ի ազդեցությունը նուկլեինաթթուների և մարկերային սպիտակուցի սինթեզի վրա *HeLa* բջջիջներում in vitro պայմաններում..... 95

Փանոսյան Հ.Հ. Դիլիջանի երկրաջերմային անոմալիաներով տեղանքներից մեկուսացված ջերմասեր բացիլների շտամների բնեռային լիպիդների և ճարպաթթուների կազմը.....100

(Համառոտ հաղորդումներ)

Նիկողոսյան Վ.Գ., Ացետիլենային եղանակով ազոտֆիքսող միկրոօրգանիզմների և նրանց համակեցությունների նիտրոգենազային ակտիվության ուսումնասիրությունների մասին 107

Պրոֆեսոր Գուրգեն Ապրիկյանը 80 տարեկան է 110

СОДЕРЖАНИЕ

•Экспериментальные и теоретические статьи•

Дюкова К.Г. Разработка эффективных условий биосинтеза, выделения и очистки тирозин-фенол-лиазы из бактерий <i>Citrobacter freundii</i>	6
Аадзаде А., Григорян К. Загрязненность среды и физико-химические параметры реки Баликли в Иране.....	14
Абовян А.Ю. Наличие токсических и дурнопахнущих веществ при начальной стадии порчи мяса.....	20
Мацакян В.Г. Основные лесные сообщества верхнего пояса и их взаимоотношение в Гугарском районе Лорийского марза.....	24
Аракелян А., Акопян С., Жамгарян Л., Амбарцумян М., Аракелова Э., Овсепян Т., Григорян Г., Морган П.Б., Бояджян А. Y402H функциональный полиморфизм фактора H комплемента у больных ишемическим инсультом.....	34
Даллакян М.Р., Гукасян Э.Х., Акопян С.А., Барсегян Н.Э. Оценка качества воды реки Раздан различными методами биоиндикации.....	40
Хачатрян Т.С., Карапетян И.Р., Топузян В.О., [Киприян Т.К.] Арутюнян Э.Ю. Исследование влияния йодметилата 2 – (диметиламино) этилового амида N – (п– метоксибензоил) – DL – фенилаланина на внеклеточную фоновую активность одиночных мотонейронов спинного мозга крыс при левосторонней латеральной гемисекции.....	46
Гюльханданян А.Г., Гюльханданян Л.Ж., Газарян Р.К., Гюльханданян Г.В. Исследование связывания катионных порфиринов с бычьим сывороточным альбумином методом флуоресцентной спектроскопии.....	52
Есаян А.Г., Ованесян Н.А. Оценка генетического разнообразия популяций <i>Triticum boeoticum</i> and <i>Triticum urartu</i> с применением RAPD маркеров.....	57
Саркисян А.М., Мовсесян А.С., Месропян А.Р. Сохраняемость инсектицидов вида <i>Bacillus thuringiensis</i> в лесных биоценозах после опрыскивания.....	63
Каримзаде Г., Габриелян В., Фазли Х. Исследование популяционной динамики и биологических параметров анчоусой кильки (<i>Clupeonella engrauliformis</i>) южной части Каспийского моря (провинция Мазандаран).....	67
Акопян С.А., Гукасян Э.Х., Саакян Д.Л., Даллакян М.Р., Айрапетян А.О. Исследование гидробиологических особенностей приграничной реки Дебед Армении	75
Оганесян Р.О., Иванян М.С., Давтян А.А., Гамбарян Л.Р., Мкртчян Ж.Г., Овсепян А.А., Мамян А.С. Гидроэкологические исследования озера Севан и его основных притоков (2009г.)	81
Давтян М.А., Навасардян Л.А., Марутян С.В., Навасардян А.Л. Сравнительное исследование ДНК разных организмов методом флуоресцентного анализа.....	86
Варданян Н.С., Маркосян Л. С., Варданян А.К. Селективное извлечение меди, цинка и других ценных металлов из цинкового концентрата ассоциацией хемолитотрофных бактерий	90
Семерджян З.Б., Закарян О.С., Рамазян Н.В., Авагян Г.Р. Воздействие дсРНК на синтез нуклеиновых кислот и маркерного белка в клетках HeLa в условиях in vitro.....	95
Паносян О.А., Состав полярных липидов и жирных кислот штаммов термофильных бацилл, изолированных из участков с геотермальными аномалиями Дилиджана (Армения)	100
•Краткие сообщения •	
Никогосян В.Г. Об исследовании нитрогеназной активности азотфиксирующих микроорганизмов и их сообществ ацетиленовым методом.....	107
Профессору Априкяну Гургену Вардевановичу – 80 лет.....	110

CONTENTS

•Experimental and Theoretical articles•

Dyukova K.G. Development of the efficient conditions of biosynthesis, isolation and purification of tyrosin phenol-lyase from *Citrobacter freundii*.....6

Ahadzadeha A., Grigoryan K. Environmental pollutions and physicochemical parameters in Baliqli river in Iran..... 14

Abovyan A. The presence of toxic and foul-smelling substances at the initial stage of spoilage of meat..... 20

Macakyan V.G. Main communities and their interactions of the forest upner ares in Gugarge region of Lori marz 24

Arakelyan A., Hakobyan S., Zhamgaryan L., Hambarzumyan M., Arakelova E., Hovsepyan T., Grigoryan G., Morgan P. B., Boyajyan A. Complement factor H Y402H functional polymorphism in patients with ischemic stroke..... 34

Dallakyan M.R., Ghukasyan E.Kh., Hakobyan S.H., Barseghyan N.E. Assesment of water quality of the Hrazdan river by different bioindication methods..... 40

Khachatryan T.S., Karapetyan I.R., Topuzyan V.O., Kipriyan T.K., Haroutiunyan E.Yu. Investigation of the influence of iodmethylate 2 – (dimethylamino) ethyl amid N – (p- metoxybenzoill) – DL-fenilalany on extracellular background activity of single motoneurons of spinal cord under its left-side lateral hemisection 46

Gyulkhandanyan A.G., Gyulkhandanyan L.Zh., Ghazaryan R.K., Gyulkhandanyan G.V. Study of cationic porphyrins binding to bovine serum albumin by method of fluorescent spectroscopy..... 52

Yesayan A.H., Hovhannisyan N.A. Assessment of genetic diversity of *Triticum boeoticum* and *Triticum urartu* populations by application of RAPD markers..... 57

Sargsyan A.M., Movsesyan H.S., Mesropyan H.R. Persistence of insecticides of *Bacillus thuringiensis* species in forest biocenosis after spraying..... 63

Karimzade Gh., Gabrielyan B., Fazli H. Study of population dynamics and biological parameters of Anchovy kilka (*Clupeonella engrauliformis*) in southeast part of Caspian Sea (Mazandaran province) 67

Hakobyan S.H., Ghukasyan E.Kh., Sahakyan D.L., Dallaqyan M.R., Hayrapetyan A.H. Study on Hydrobiological peculiarities in Armenian part of transbordary river Debed..... 75

Hovhannisyan R.H., Ivanyan M.S., Davtyan A.A., Hambaryan L.R., Mkrtychyan Zh.H., Hovsepyan A.A., Mamyan A.S. Hydroecological investigations of lake Sevan and its catchment basin (2009)..... 81

Davtyan M.A., Navasardyan L.A., Mautyan S.V., Navasardyan A.L. Comparative investigation of DNA of different organizms by fluorescence analysis..... 86

Vardanyan N.S., Markosyan L.S., Vardanyan A.K. Selective recovery of copper, zinc and other valuable metals from zinc concentrate by association of *Chemolithotrophic bacteria*..... 90

Semerjyan Z.B., Zakaryan H.S., Ramazyan N.V., Avagyan, H.R. The influence of DsRNA on the synthesis of nucleic acids and VEGF marker protein in transformed HeLa cells during cultivation in vitro..... 95

Panosyan H.H., Polar lipid pattern and fatty acid composition of thermophilic bacilli isolated from a site of geothermal anomaly of Diligan (Armenia)..... 100

• Short communications •

Nikoghosyan V.G. On investigation of the nitrogenase activity of nitrogen fixing microorganisms and their communities by the acetylene method. 107

Professor Gurgen Aprikyan is 80 years old.....110